Revista del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears

MARÇ 24

VETERINÀRIA

Un acte clínic per conservar la dignitat dels nostres animals

Control de substàncies farmacològiques a les granges de Balears

Assemblea Anual del COVIB

Perfil col·legial # avepa # higiene alimentària # cas clínic # VSF

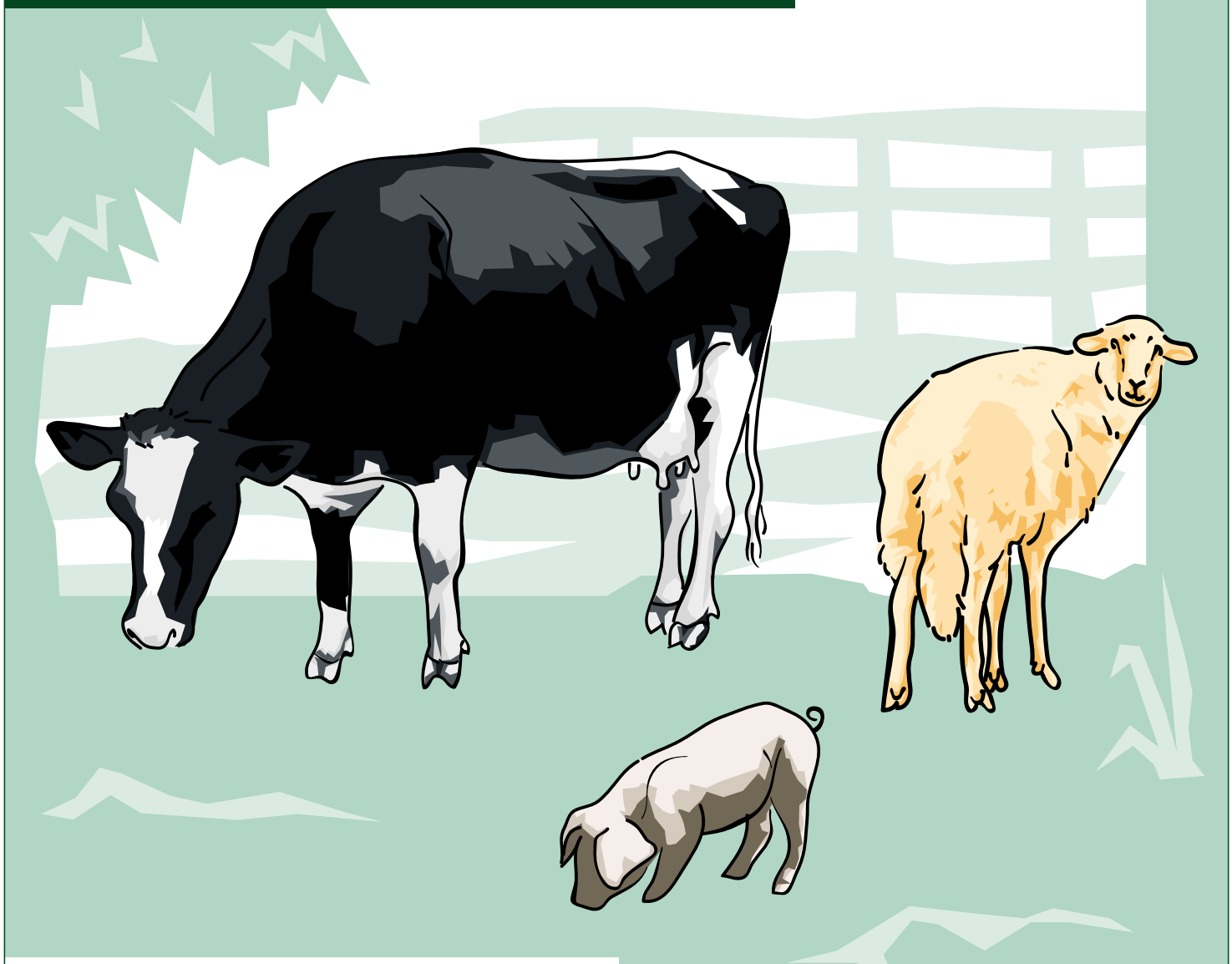

La seva salut
també és la nostra salut

PALMA DE MALLORCA
C/ Esperanto, 8 (Son Ferriol)
07198 Palma de Mallorca
Tel.: 971 42 83 75
Fax: 971 42 91 26
e-mail: gerent@ibab.net
administracio@ibab.net
laboratori@ibab.net
sanitat@ibab.net

CAMPOS
C/ Nord, 12 - 07630 Campos
Tel.: 971 65 26 62
971 65 26 64
Fax: 971 65 26 63
e-mail: produccio1@ibab.net

CIUTADELLA
C/ Bijuters, 36 - Parcel.la 11 POICI
07760 Ciutadella
Tel.: 971 38 47 45
Fax: 971 48 06 19
e-mail: delegacio.menorca@ibab.net

EIVISSA I FORMENTERA
Avda. Espanya, 49-3º
07800 Eivissa
Tel./Fax: 971 30 14 08
e-mail: ibab.eivissa@cief.es

ibab

Institut de Biologia Animal
de Balears S.A.

editorial

sumari

AVEPA 4

Higiene alimentària: Autoritat Europea de Seguretat alimentària 5

Veterinaris sense fronteres: Els pagesos balears i el tercer món 6

Portada: Eutanàsia 7

Reportatge: Control de substàncies farmacològiques 10

Perfil col·legial: Montserrate Truyols 11

Actualitat • Breus 12

Actualitat: La EEB a cabres 13

Presentació del cas clínic • Glossari • Assessoria 15

Agenda • Altes i baixes 16

Pintura al COVIB • Col·lectiu jubilats 17

Resolució del cas clínic 18

Eutanàsia i ètica

L'eutanàsia, en el món veterinari, és un acte clínic, com podria ser-ho una cirurgia o una vacunació. A diferència del que succeeix amb les persones, els propietaris dels animals, aconsellats pel seu veterinari, poden decidir quin és el moment més adequat per separar-se definitivament de les seves mascotes. Però no sempre és senzill decidir quan i perquè és èticament acceptable eutanasiar un animal.

La finalitat única de l'eutanàsia hauria de ser la de minimitzar l'agonia de l'animal. És a dir, quan la qualitat de vida d'una mascota no es correspon a allò que es considera digne, i quan aquest estat és irreversible, es pren la decisió d'accelerar la seva mort. Generalment és el propietari el que decideix el que considera o no qualitat de vida digna, i el veterinari li dóna suport i l'ajuda en la seva decisió. És un moment gairebé sempre difícil, i els professionals hem d'intentar que sigui el menys traumàtic possible, tant per l'animal com per les persones que el despedeixen.

Però, per desgràcia, una malaltia greu i irreversible no és l'únic motiu per provocar la mort de l'animal. Hi han altres causes que fan necessari el prendre la determinació d'acabar amb la vida de les mascotes. El cas més evident, i potser també més dolorós, és l'agressivitat. Davant del risc de posar en perill la vida de les persones, sobretot dels nens, l'elecció no té cap dubte. Però també podem parlar dels gats i gossos abandonats, que omplen les gosseres municipals i societats protectores, i que han de finalitzar les seves vides abans d'hora per manca d'espai físic.

Són situacions poc agradables i que entre tots hauríem d'intentar evitar, per tal d'aconseguir que l'eutanàsia fos sempre un acte clínic pel bé dels animals.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Mireia Mayol. **Direcció periodística:** Altertur. **Consell editorial:** Jesús Martínez, Tolo Palou, Lluís Riera, Francisco Solá. **Fotografia:** Jaime Reina. **Publicitat:** COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Disseny i maquetació:** dDC. **Impressió:** amadip.esment. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comité de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles.
Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets.
Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Seminari de casos de dermatologia

El passat 16 d'Abril es va celebrar al Col·legi de metges un seminari de casos clínics de dermatologia. El ponent va ser Pedro Ginel de la Facultat de veterinària de Córdoba.

El calendari d'AVEPA pel proper trimestre és el següent :

- 7 i 8 de Maig
  Formació continuada. Oncologia.
- 21 de Maig
  Formació continuada ATV.
- 11 i 12 de Juny
  Curs pràctic d'electrocardiografia (places limitades).

CONEGUEM ELS NOSTRES SOCIS

Fa anys que ens veiem a cada curs i moltes vegades no sabem ni el nom d'aquella persona que se'ns seu sempre al davant. AVEPA Balears us proposa un breu qüestionari que ens ajudarà a conèixer-nos una mica més a tots plegats.

Nom: Juan Morey Obrador

Edat: 40 anys

Estat civil: Casat

Fills: Una nina preciosa

Afeccions: Esport, gastronomia, lectura

Quin és el teu menjar preferit? Pa amb oli

I el que més avorreixes? Cap

Quin llibre tornaries a rellegir? El Quijote

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies?

Amb qui hi aniries? Tíbet. Amb bona companyia.

D'aquells ideals juvenils, què en queda? Tot.

Quin animal t'agradaria ser? Un falcó.

De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat?

No ho sé.

Nom: Xisca Rosselló

Edat: 29

Estat civil: Casada

Fills: No, per ara.

Afeccions: viatjar i tot el relacionat amb la mar, sobretot bussejar

Quin és el teu menjar preferit? m'agrada quasi tot i m'encanta provar coses noves. **I el que més avorreixes?** Llegums i els cigrons

Quin llibre tornaries a rellegir? Pura Vida, de José Maria Mendiluce

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies? Amb qui hi aniries? En una selva de Madagascar, amb el meu home, per suposat

D'aquells ideals juvenils, què en queda? Encara sóc jove i segueixo sent inconformista i crítica amb el poder

Quin animal t'agradaria ser? Depèn del dia, n'hi ha que seria un dofí, però d'altres seria un "oso perezoso"

De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? A mi sempre m'han agradat els animals, per tant suposo que hauria estat biòloga, pastora, pescadora, domadora de lleons.

El Parlamento Europeo crea la Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria

El Reglamento 178/2002 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 28 de enero de 2002, establece los principios y los requisitos generales de la legislación alimentaria, constituye la Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria y fija procedimientos relativos a la seguridad alimentaria

Este Reglamento constituye la primera de las normas que van a regular la seguridad alimentaria en la Unión Europea en los próximos años.

Muchos de sus preceptos ya son aplicables desde principios del año 2002, que fue cuando se publicó en el Diario Oficial de la Unión Europea. Entre estos destacan:

La necesidad de abordar la seguridad alimentaria desde la perspectiva del análisis de riesgos, conformado por tres elementos: la determinación o evaluación científica, la gestión y la comunicación.

La creación de la Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria, como organismo independiente y referente en lo que a la evaluación científica de los riesgos se trata.

La regulación del Sistema de Alerta Rápida, que se constituye como un sistema en red, destinado a notificar los riesgos, directos e indirectos, para la salud humana y que se deriven de alimentos o piensos.

La posibilidad, por parte de los Estados Miembros, de recurrir al Principio de Cautela o Principio de Precaución, ante situaciones en las que se observe que un alimento o una actividad relacionada pueda tener efectos nocivos para la salud, pero exista incertidumbre científica al respecto.

La transparencia en las actuaciones de los organismos encargados del control alimentario, así como de los operadores económicos.

Aunque en esta revista ya se ha abordado en anteriores números las disposiciones que contempla este Reglamento, es necesario volver a él, dado que el 1 de enero de 2005 van a ser aplicables otros de los preceptos que contiene, entre los que conviene destacar la obligación de implantar sistemas de trazabilidad en todos los sectores alimentarios, incluidos los de la producción primaria, y la fijación de responsabilidades a los operadores económicos de las empresas alimentarias y de piensos. Ahora nos centraremos en el apartado de las responsabilidades.

El Reglamento 178/2002 establece claramente como obligaciones de los operadores las siguientes:

Retirar de manera inmediata del mercado los alimentos que hayan importado, producido, transformado, fabricado o distribuido, cuando consideren o tengan motivos para pensar que no cumplen con los requisitos de seguridad, e informar de ello a las autoridades competentes.

Para aquellos casos en los que dichos productos puedan haber llegado ya a los consumidores, el operador deberá informarles de forma efectiva y precisa acerca de las razones de dicha retirada. Incluso, si es necesario, deberá recuperar los productos que les haya suministrado, si otras medidas no son suficientes para alcanzar un nivel elevado de protección de la salud.

En el caso de los operadores de empresas alimentarias responsables de actividades de venta al por menor o distribución, que no afectan al envasado, al etiquetado, a su inocuidad o a la integridad del alimento, éstos deberán proceder dentro de los límites de las actividades que lleven a cabo, a la retirada de los productos que no se ajusten a los requisitos de seguridad, y contribuirán a la seguridad del alimento comunicando la información pertinente para su trazabilidad y cooperando con las medidas que adopten los fabricantes o las autoridades competentes.

Todas estas son medidas necesarias para conseguir el elevado nivel de protección de la salud, que la Unión Europea ha establecido como uno de sus objetivos prioritario, frente a los riesgos derivados de la producción y consumo de alimentos.

Jesús Martínez

Sobirania Alimentària: el futur de la pagesia

A les Illes Balears gaudim d'una renda per càpita i d'un creixement econòmic envejable per molts d'altres pobles. Ara bé, pel camí del desenvolupament econòmic hem vist com el sector agropecuari ha perdut el protagonisme que tenia no fa massa temps. Això no tindria més importància si no fos perquè la desaparició de la pagesia implica un greu impacte social, cultural i mediambiental, que a més ens col·loca en una situació de debilitat i d'incertesa davant les alteracions del monocultiu turístic.

En relació al col·lectiu veterinari, la desaparició del sector ramader es tradueix en l'allunyament de les arrels del treball de manescal i també, per què no dir-ho, la pèrdua de llocs de treball. A VSF-Balears tenim clar que no es tracta de tornar enrere, però sí que l'actual model de desenvolupament econòmic mundial no és just ni equilibrat, fa malbé elements culturals, socials i mediambientals de gran valor i que, per tant, necessita una revisió i una transformació a fons, especialment en el sector que ens ocupa.

El més important és adquirir la consciència que la destrucció del món pagès també ens afecta greument a nosaltres; no és un problema exclusivament dels països del tercer món, per això, ens cal treballar per redreçar la situació amb l'eina que ens sembla més útil: la Sobirania Alimentària.

Estam parlant d'una estratègia de desenvolupament rural que ofereix els principis bàsics de l'accés als recursos necessaris per a la producció agroramadera i un model de producció i de distribució, que garanteixen el desenvolupament del sector agroalimentari de manera equilibrada, sostenible i solidària. En paraules de Vía Campesina, creadors del concepte original: És el dret de cada poble a definir les seves pròpies polítiques agropecuàries i d'alimentació, a protegir i reglamentar la producció agropecuària nacional, regional, local, i el mercat domèstic per tal d'arribar a objectius de desenvolupament sostenible.

Defensa que els aliments no són sols una mercaderia més, sinó que són literalment "vida" imprescindible per a la subsistència humana. D'altra banda, la seva producció ha d'estar íntimament lligada a la cultura, tradició i maneres d'entendre la realitat que envolten a la comunitat rural. Finalment, en desenvolupar-se directament sobre i gràcies al medi ambient, la producció alimentària determina una sostenibilitat recíproca. Es fa imprescindible, si volem un món rural viu, un canvi radical de les polítiques agràries que inclogui: la potenciació d'un model productiu agroecològic adaptat a les condicions socioeconòmiques regionals; la protecció i potenciació dels mercats i produccions locals; l'entrada dels productors en les fases finals de la cadena agroalimentària evitant els oligopolis en la comercialització del sector. Afirma que no tots els aspectes que envolten la producció d'aliments són necessàriament monetaritzables, per tant, no pot ser tractada amb normes, regles i institucions que només actuen sota aquesta perspectiva.

La crisi rural, en formes molt diferents, està present allà on actuen els models vigents de producció agroindustrial i de lliure comerç, però de fet, aquestes forces afecten de manera molt més agressiva a les poblacions rurals del sud, que no disposen d'alternatives diferents a l'emigració i la misèria urbana, per aquest motiu VSF treballa per conscienciar el primer món que la solució està en el canvi en organismes com el Banc Mundial, l'Organització Mundial del Comerç, la Unió Europea, tractats internacionals, etc.

Amb la Sobirania Alimentària el pagesos de diferents parts del planeta no són empesos a competir a la baixa entre ells sinó a conjugar-se en benefici mutu i de la societat en general, equilibrant el tercer món també millorarem la nostra pagesia.

EUTANÀSIA

A la recerca d'un final digne

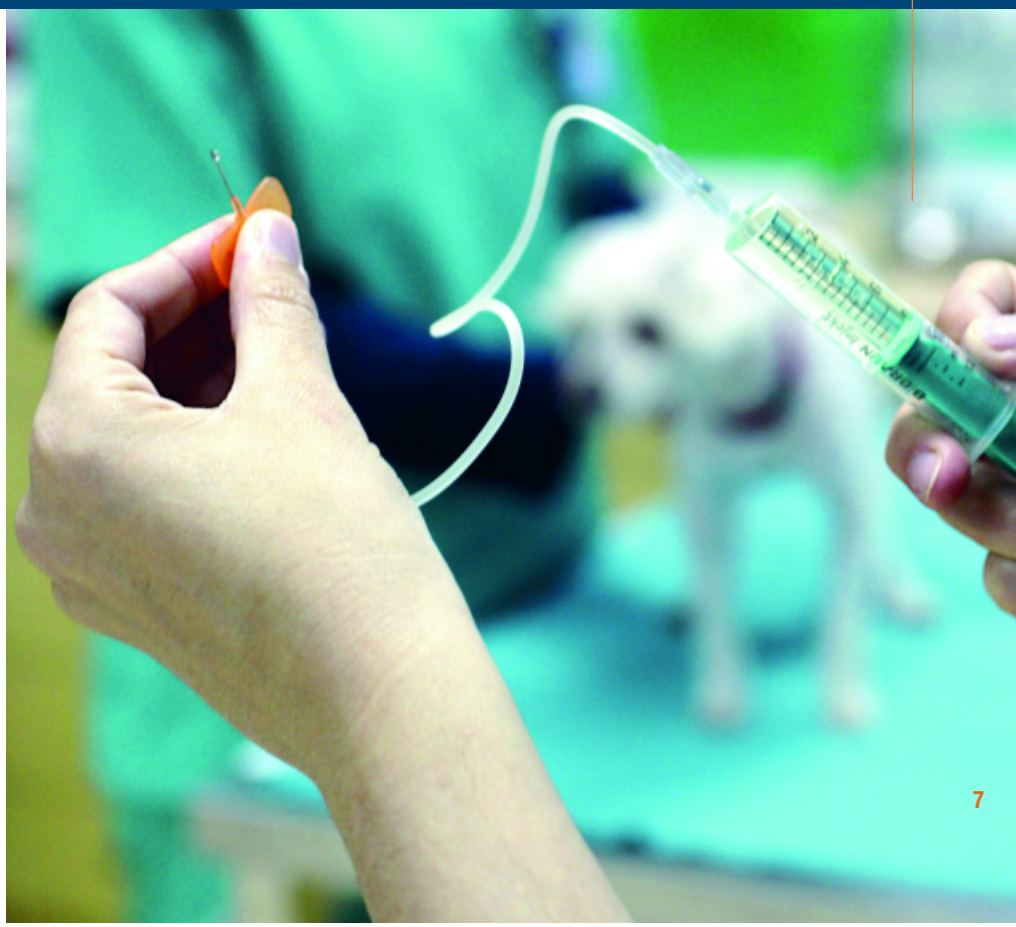

L'eutanàsia és l'acte clínic que garanteix la mort plàcida de l'animal malalt

La injecció evita el dolor i l'angoixa que patiria l'animal en cas d'allargar-li la vida

Es fa amb el consentiment del propietari, pel qual no sempre és fàcil d'acceptar

Hi ha cops a la vida, molts, en els que una persona es troba davant el fet de prendre una decisió no desitjable però necessària. És el cas de l'eutanàsia. El cas de dormir per sempre un animal que, la majoria de vegades, ha compartit amb una persona els seus millors moments; que ha donat forces a algú quan li fallaven o que ha estat l'inseparable company en les situacions més delicades. És la decisió de sotmetre a una eutanàsia a la mascota, a l'ésser viu que tant ha donat i que sempre serà part de les persones amb les que ha conviscut.

Eutanàsia és la paraula resultant de la unió del prefix eu- i la paraula grega `thánahos', que significa mort. És la mort suau, indolent i sense agonia. La mort provocada, sense sofriments, amb mitjans adequats. L'eutanàsia és un acte clínic mitjançant el qual el veterinari provoca la mort en un animal de la millor forma possible. Sense dolor ni angoixa, per evitar-li un patiment segur en cas d'allargar-li la vida, i amb el consentiment del propietari.

El veterinari és, per la seva formació i coneixements, el professional que ha de posar la injecció. Emprarà les tècniques adequades, coneix l'historial de l'animal i el propietari la majoria de vegades i garantirà el que és prioritari: el benestar de l'animal amb una mort plàcida. D'altra banda, l'eutanàsia es practica als animals malalts o agressius. Es tracta d'animals que pateixen i patiran a causa d'una malaltia que no té cura o d'animals que posen en perill per la seva agressivitat les persones que els envolten. Tot, amb el consentiment del propietari.

Davant un tema tan espinós, és inevitable que molt sovint sorgeixin qüestions de difícil resposta, tant pel veterinari com pel propietari. Com és pren la decisió? Com pot entendre una persona que el sacrifici de l'animal sigui la millor opció per fer front a una malaltia? Quines eines hi ha per ajudar als propietaris? Quan es pot considerar que un animal és perillós? Fins a on arriba la competència del veterinari? La resposta a totes elles varia depenent de cada cas. No obstant, el que ha de quedar clar és que entre tots s'ha d'intentar fer un esforç per aconseguir que l'eutanàsia sigui vista com un acte clínic necessari que es fa pel bé dels animals.

Final digne per damunt de tot

Deixant de banda altres consideracions, el que cerca l'eutanàsia és el final digne d'un animal que està exposat a un patiment segur en cas d'allargar-li la vida. El que fa el veterinari és facilitar que l'animal arribi a la seva fi de la manera més plàcida possible, dignament, abans que una circumstància externa comenci a fer

estralls en la seva salut. És el millor exemple per explicar que quantitat i qualitat no sempre s'entenen. Hi ha famílies que assisteixen al procés degeneratiu de la seva mascota. L'animal que abans dotava d'una dosi extraordinària de vitalitat al si familiar es converteix en un espectre, devorat per una malaltia, que es consumeix diàriament i mor. Aquesta mort serà molt més traumàtica que una eutanàsia. L'animal haurà patit i haurà fet patir. El veterinari ha de saber transmetre que l'eutanàsia és la sortida més digne. La mascota morirà, i ha de quedar clar, però ho farà en pau amb dignitat i deixant una imatge del que ha suposat la seva existència per a la família.

Tota vegada que hagi quedat clar què és el que es cerca amb aquest acte clínic, el veterinari ha de dedicar una atenció especial al client. Aquest no sempre entendrà que la injecció és la millor solució per evitar patiments innecessaris a l'animal. És el cas d'Emili, un veí de Marratxí que hagué de veure com 'Chuck', el seu pastor alemany, era eutanasiat per un problema crònic i degeneratiu als ossos. Emili assegura que "en cas d'haver tingut alternativa a l'eutanàsia, tant el veterinari com jo érem partidaris de la intervenció quirúrgica. No hi havia opció i l'eutanàsia resultà ser l'últim fi". El propietari de 'Chuck', gos ensinistrat i guanyador de múltiples premis a concursos i exhibicions, confessa ara que "no és gens fàcil prendre la decisió. Saps que és l'única opció vàlida per a que l'animal no pateixi i ho acceptes, però encara ara em pesa haver permès la mort de 'Chuck'". Emili assegura que la tasca del veterinari fou clau en tot el procés. "Em donà el seu suport i comprensió en tot moment i va ser una gran ajuda per mi. Són moments molt complicats i veure que el teu gos mor en mans d'una persona que sap perfectament el que fa et dóna tranquil·litat", conclou Emili.

Hi ha vegades, emperò, en les que el clínic es trobarà amb una persona que s'estimarà més deixar que l'animal mori de manera natural i, encara que no s'estigui d'acord, s'ha d'acceptar aquesta voluntat. També es pot donar el cas d'haver de triar pel propietari, situació en la qual l'experiència del veterinari entrarà en joc de manera decisiva a l'hora d'explicar el procés. La majoria de vegades, els propietaris pensen (o volen pensar) que ha d'existir una altra sortida al sacrifici de l'animal. És per això que la capacitat psicològica, la implicació del veterinari en tot el procés, esdevé tan important. No fou gens fàcil per a Antònia acceptar la mort de 'Cleo', la gosseta que tant havia fet per ajudar-la a superar la depressió que patia des de tres anys enrera. "El sacrifici va ser la primera opció després de sentir el diagnòstic del manescal", explica. "Quan em vaig assabentar que la gossa patiria no ho vaig dubtar. Costa molt, però no volia veure com l'animal que tan important havia

Caneres municipals

Un altre cas és el de les eutanàsies que es practiquen a les caneres municipals. En aquests recintes, una malaltia terminal o l'agressivitat no són els únics motius pels quals un animal és sacrificat amb la injecció. Les altres "víctimes" són els animals abandonats. Els veterinaris municipals són els encarregats de fer complir una llei que no entén de sentiments. El futur d'aquests gats i gossos abandonats depèn massa dels éssers humans, dels mateixos que els han abandonat a la seva sort. La sort d'aquests animals depèn de les protectores i de la gent que té la iniciativa d'adoptar. En l'actualitat, entorn el 50 per cent d'animals que hi ha a les caneres són sacrificats. Es tracta d'una xifra que va minvant per la conscienciació de la gent en la conveniència de les adopcions.
L'eutanàsia a les caneres depèn de la legislació vigent en cada Comunitat Autònoma però, per regla general, els animals han d'estar tancats un mínim de vint dies des de la seva arribada fins que són donats en adopció (a particulars o a protectores) o són sacrificats. A més, entren aspectes concrets, com són el d'un animal malalt o agressiu, que és eutanasiat abans que un animal sa, o el d'un animal amb xip. Aquí, l'obligació del veterinari municipal és localitzar el propietari i informar-lo de la situació que s'ha creat, amb el conseqüent risc de sanció administrativa per a ell si es tracta d'un cas d'abandó.

estat per mi en una mala època, sofriria com jo ho havia fet. Gràcies a ella havia deixat de banda la meva malaltia i no podia fallar-li", conclou Antònia.

S'ha de tenir en compte que l'animal pot haver ajudat al propietari a superar un mal moment, o ha sigut el regal d'una persona especial, o és l'ésser que tant aporta als nens petits de la casa... És per aquests fets, i per molts altres, pels que la tasca del veterinari és tan important pel client. La vessant psicològica i de tracte és gairebé tan important com la part clínica.

A la clínica

De la mateixa manera que el propietari, els professionals veterinaris també "pateixen" les eutanàsies. La postura que s'ha de prendre en uns moments tan complicats i dolorosos per l'amo de la mascota no és còmoda. Els veterinaris són professionals... però no són de pedra. Així, és probable que en més d'una ocasió s'hagin de guardar els sentiments davant d'una reacció, lògica i humana, del client. El clínic ha d'estar preparat per fer front a un acte impulsiu davant la mort de la mascota. Ha de saber estar a l'alçada emocionalment, ha de saber fer front a una aferrada, a un plor... a un fet que s'aprèn a la vida amb el pas dels anys, no a la facultat.

Aspectes legals

L'Ordenança per a la inserció dels animals de companya a la societat urbana, publicada en el BOIB núm. 56 de 24.04.04, es refereix, en el seu capítol IV al sacrifici d'animals així com a l'eutanàsia.

En l'article 90, s'especifica que "El sacrifici d'animals amb caràcter general, tant portat a terme en el Centre Sanitari de Protecció Animal, com en societats protectores d'animals, consultoris, clíniques i hospitals veterinaris haurà de ser efectuat per un facultatiu veterinari col·legiat per procediments d'eutanàsia, a una dependència que reuneixi les pertinents condicions higièniques i sanitàries i en un ambient que no afavoreixi l'estrès dels animals".

El mateix article afegeix que "En els centres de recollida d'animals de companyia abandonats, l'esmentada dependència estarà separada de les gàbies".

I conclou que "Com a norma general el sacrifici mitjançant l'eutanàsia dels animals de companyia ha d'anar precedit de document acreditatiu que el propietari de l'animal es responsabilitza de l'acte".

Seguidament, l'article 91 diu que "L'eutanàsia dels animals de companyia tan sols podrà realitzar-se prèvia sedació i anestèsia general de l'animal, per tal d'evitar patiment físic o psíquic. (...). "Els propietaris dels animals de companyia poden sol·licitar el sacrifici immediat al centre sanitari després de justificar documentalment les causes de la sol·licitud.

TODO PARA SU OFICINA

• mobiliario
• consumibles informática
• impresos oficiales
• sellos goma
• imprenta
• ofimática

Servicio gratuito a domicilio

PAPELERÍAS J.Company

GRUPO Ofi experts

Palma
C/. Cecilio Metelo, 11
Tel. 971 71 71 73
Fax 971 72 17 32

Políg. Son Castelló
C/. Traginers d' oli, 12
Tel. 971 29 04 80
Fax 971 20 69 14

Políg. Marratxí
C/. Licorers, 163
Tel/Fax 971 60 45 64

La vigilancia y el control de las sustancias con efecto farmacológico en animales destinados al consumo humano y en sus productos

Una de las actividades principales de los Servicios de Inspección que velan por la Seguridad Alimentaria es la vigilancia y el control de las sustancias con efecto farmacológico y sus residuos que puedan administrarse a los animales destinados al consumo humano.

Durante la vida productiva de estos animales se hace necesaria la administración de medicamentos veterinarios (antibióticos, antiparasitarios, antiinflamatorios,...). La administración de estas sustancias, no obstante, está sujeta al cumplimiento de una rigurosa normativa europea (Reglamento CE nº 2377/1990) que establece qué tipo de sustancias con efecto farmacológico pueden administrarse, qué cantidades máximas de éstas o sus residuos pueden aparecer en los productos derivados de estos animales (límites máximos de residuos o LMR), así como qué sustancias no pueden administrarse en ningún caso al no existir seguridad en fijar un LMR.

El Reglamento Europeo, aunque data del año 1990, va sufriendo continuas modificaciones, en el sentido de que a la luz de los avances y nuevos conocimientos científicos se establecen nuevos LMR para determinadas sustancias o se determina la prohibición de otras, con la finalidad de evitar riesgos para la salud de la población y evitar posibles fraudes en la producción de animales de consumo humano.

En nuestro país, las medidas de control y vigilancia de estas sustancias vienen recogidas en el Real Decreto 1749/1998, que establece la obligatoriedad de realizar con carácter anual un plan de vigilancia y control. Este plan se conoce con el nombre de Plan Nacional de Investigación de Residuos (PNIR). En aplicación de este plan se procede a la recogida de muestras en animales en las explotaciones ganaderas, así como en los mataderos en animales sacrificados con destino a consumo humano. El análisis de estas muestras pretende detectar la posible presencia de medicamentos veterinarios en niveles superiores a los permitidos, o la presencia de sustancias cuyo uso está prohibido.

Si tras el análisis de las muestras se detecta la presencia de sustancias autorizadas por encima de los LMR o presencia de sustancias no autorizadas, el Real Decreto 1749/1998 dispone un procedimiento de actuación que comprende un conjunto de medidas, tales como la revisión del libro de registro de tratamientos medicamentosos que en las explotaciones ganaderas se debe cumplimentar, la revisión de las entradas y salidas de animales en explotaciones, la revisión de los piensos consumidos en las explotaciones, la investigación del origen de materias primas utilizadas para la fabricación de piensos, y una nueva toma de muestras en animales en la explotación como requisito indispensable para su salida a consumo. En el caso reciente de nuestra Comunidad de detección en algunas muestras de Cloranfenicol se han llevado a cabo estas actuaciones, incluidas la inmovilización de explotaciones hasta la obtención de resultados negativos. El Cloranfenicol, que es un antibiótico permitido en medicina humana, aunque con ciertas restricciones, es una de las sustancias sobre las que no se ha podido establecer un LMR en productos de origen animal, por lo que su administración está prohibida. Es un ejemplo de cómo el reglamento europeo 2377/1990 va sufriendo constantes modificaciones, ya que hasta el año 1994 su uso estaba permitido.

El control de la administración de sustancias con efectos farmacológicos en los animales de producción adquiere cada día mayor relevancia, consecuencia de los avances científicos y las cada vez más sofisticadas técnicas laboratoriales que permiten detectar cantidades insignificantes o trazas de sustancias, lo que permite a las autoridades adoptar con rigor las medidas dispuestas por la normativa.

En este sentido el pasado día 29 de enero se publicó en el Boletín Oficial de les Illes Balears (BOIB) la creación de la Comisión de Coordinación de la vigilancia y control de determinadas sustancias, los residuos en los animales y sus productos en el ámbito de nuestra Comunidad, para coordinar y reforzar las medidas que se llevan a cabo en esta materia.

Todas estas medidas, cuyo objetivo último es elevar más aún si cabe el alto nivel de seguridad alimentaria que tenemos en los países desarrollados, deben generar confianza en los consumidores y, al mismo tiempo, disuadir a aquéllos productores de alimentos que puedan verse tentados a aplicar prácticas fraudulentas.

Jesús Martínez

Montserrate Truyols:

"He tingut la immensa sort d'haver-me dedicat al que més m'ha agradat"

Una apoplexia va irrompre en la seva vida fa tres anys i mig. Un dia abans havia fet gala d'un excel·lent estat de forma nedant fins a l'illa Galera, a Cala Estància, i apurava els darrers dies de vacances. Però aquell 14 d'agost de 2001 tot canvià per complet. Montserrate Truyols ha perdut bona part de les seves facultats a causa d'una malaltia que no acaba d'entendre, però conserva intactes les ganes de viure gràcies a un extraordinari sentit de l'humor. Aquest reconegut veterinari és un torrent d'anècdotes i un allau de curiositats que il·lustren una vida marcada per la feina.

Montserrate Truyols diu que va néixer "per accident" a Lloseta l'any 1932. La seva mare, embarassada de nou mesos, visità la vil·la de la que era natural per la mort de la seva padrina. "Vaig néixer a un lloc privilegiat com és la finca de Son Pelai, a Lloseta, però sé que no em tocava. Va ser una espècie d'accident. Els meus germans són manacorins i jo també ho hauria d'haver estat, però la vida té aquestes coses", explica Montserrate. Acaba d'arribar a la sala d'estar de casa seva procedent d'una habitació contigua. La seva esposa, Bàrbara Taberner, supervisa tots els seus moviments. Ella ha estat la seva millor arma i el millor suport per fer front i superar l'apoplexia. Va ser el seu cap i les seves mans durant les primeres setmanes de convalescència i encara ara no pot separar-se del seu costat. Montserrate i Bàrbara es casaren en 1964 i tenen quatre filles: Maria Magdalena, Margalida, Maria dels Àngels i Glòria. Cap d'elles ha seguit les passes del seu pare "perquè no han tingut aquesta vocació", aclareix Montserrate. Ell, en canvi, reconeix que ha tingut la immensa sort de dedicar la seva vida professional al que més li agrada: els animals i la veterinària. "Ja des de molt petit m'interessaren els animals. Perseguia conills pels boscos de Sa Gruta, a Manacor, perquè el meu avi em deia que naixien dins les mates. M'he dedicat en això per vocació", conclou.

Montserrate Truyols estudia la carrera de veterinària a Saragossa després de preparar-se durant un any per fer Enginyeria Agrònoma ("Vaig veure que era massa llarga", s'excusa amb un somriure als llavis). La mala situació de la professió en aquells moments fa que es torbi cinc anys a trobar feina. Comença a treballar com a veterinari ambulant per la zona de Sant Joan i Manacor, i poc després marxa a Santander a realitzar un curset de diplomat de Sanitat. "Allà vaig tenir uns mestres excel·lents i vaig agafar consciència de la importància que podia tenir la meva feina per la gent que es dedicava professionalment a l'agricultura i la ramaderia. Vaig tenir l'oportunitat de treballar amb un excepcional veterinari com Ursinaro Casares Marcos. En certa ocasió, durant una tertúlia que solíem tenir amb l'apotecari de la zona, aquest ens comptà que la nit anterior havia rebut la visita d'un pagès que anava a cercar dos medicament amb les seves corresponents receptes: un per a la seva esposa i l'altre per a una de les seves vaques. No dugué doblers suficients i després de pensar-ho uns segons optà per emportar-se'n el medicament de l'animal. Això dóna una idea del que suposa per aquesta gent que els veterinaris facem bé la nostra feina".

Truyols torna a Mallorca i es dedica a l'estudi del bisó. Importa aquest animal des de Segòvia per tractar d'obrir un nou camí al mercat de la indústria pelletera a Balears i es converteix en un gran expert sobre aquest animal. "El meu cosí i jo duguérem més d'un centenar d'animals a Sant Joan, però l'aventura no ens durà massa. Els animals no s'adaptaren al clima i alimentar-los era massa car", explica.

Aleshores, transcorria l'any 1964, Montserrate Truyols es passa a la indústria alimentària. Treballa a AGAMA, aleshores la quarta empresa mallorquina en importància, controlant la qualitat dels seus productes i viu el "boom" de la indústria lletera a la nostra comunitat. Ho fa durant 25 anys i cinc mesos, i, segons ell mateix reconeix, és una feina que l'omple plenament. Compagina aquesta tasca amb la d'interí de Sanitat a llocs com Campanet, Muro, Andratx, Manacor i Palma i es treu la plaça de funcionari públic. "En aquella època vaig haver d'aprendre a dinar dins el cotxe", explica Truyols. "Acabava la feina a un lloc i la començava a l'altre", afegeix mirant la seva dona. "La veritat és que no passava molt de temps amb la família. He de donar gràcies a Déu per haver tingut aquesta família. I també per haver pogut dedicar-me al que he volgut i al que més m'ha agradat".

Després arribà l'ictus apoplèxic cerebelós... però aquesta ja és una altra història.

SITUACIÓN ACTUAL DE LA GRIPE AVIAR EN ASIA

La epidemia de Gripe Aviar que está afectando a varios países del sudeste asiático, tal como venimos informando en los últimos números de la revista, sigue constituyendo uno de los principales problemas de Salud Pública que deben afrontarse. Por otra parte las repercusiones económicas que se producen en esos países son incalculables.

Aunque todavía no hay confirmación de la transmisión del virus entre personas, la transmisión a personas por contacto con aves infectadas sigue presentándose.

Muy preocupante, y que agrava aún más si cabe la situación, es la confirmación reciente de Gripe Aviar en Corea del Norte, un país azotado por la desnutrición que afecta sobre todo a la población infantil. Las pérdidas económicas que la epidemia está produciendo, así como la escasez de carne de pollo que se va a generar van a requerir sin duda una actuación de ayuda urgente por parte de la comunidad internacional.

A continuación y a través del cuadro siguiente se facilitan los datos relativos a los casos humanos de infección por el virus de la Gripe Aviar confirmados por la Organización Mundial de la Salud, a través de información actualizada a 16 de marzo. Recordar que el serotipo que más preocupación origina es el altamente patógeno H5N1, tanto por la alta mortalidad que produce en las poblaciones de aves de corral (100%), como su posible transmisión futura entre personas.

País	Serotipo	Nº casos confirmados		Comentarios
		Casos	Fallecidos	
Holanda	H7N7	89	1	Brote en el año 2003
China (Hong Kong)	H5N1	20	7	Se presentaron 2 brotes: años 1997 y 2003
China (Hong Kong)	H9N2	3	-	Se presentaron 2 brotes: años 1999 y 2003
Canadá	H7	2	-	Brote en el año 2004
Tailandia	H5N1	17	12	El brote se inicia en el año 2004
Vietnam	H5N1	51	33	El brote se inicia en el año 2004
Camboya	H5N1	1	1	El brote se inicia en el año 2005
Total casos humanos		183	54	

El COVIB realitza la seva Assemblea General Ordinària

El Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears celebrà el passat 17 de març l'Assemblea General Ordinària de 2005. A la trobada, que tingué lloc a la seu del Col·legi de Metges de les Illes Balears, es llegí i aprovà l'acta de l'assemblea de 2004, es liquidaren els comptes del passat exercici i s'aprovaren els pressuposts per al curs 2005.

De la mateixa manera, la Junta presentà una memòria d'activitats del col·legi i informà als presents de les accions portades a terme en el passat i les programades pel futur, encaminades, totes elles, a assolir els objectius comuns del COVIB. La posta en marxa de la base de dades sobre cans perillosos, la normativa comunitària sobre animals de companyia, els diversos convenis amb diferents associacions o el començament del postgrau de seguretat alimentària foren alguns dels aspectes comentats pel president del col·legi, Ramon Garcia.

Els assistents exposaren les seves idees sobre els més diversos aspectes d'actualitat que envolten la professió i realitzaren propostes que quedaren apuntades i que seran objecte d'estudi per part del col·legi.

Després de l'assemblea es serví un còctel on els assistents xerraren d'una manera més distesa sobre els temes d'actualitat i el moment que viu la professió a la nostra comunitat.

Gabriel Seguí Mercadal ens ha deixat

Gabriel Seguí Mercadal (Maó, 1920), ens deixà el passat dimecres dia 23 de febrer, als 84 anys d'edat. Destacat veterinari (col·legiat número 93) i ex batlle de Maó, va ser guardonat amb un dels premis Ramon Llull 2005 pel Govern Balear per la seva tasca de defensa i lluita pel reconeixement internacional de la vaca de raça menorquina. Com a batlle, va ser un dels principals impulsors del desenvolupament urbanístic de Maó, entre 1962 i 1971, iniciant el nou aeroport i el polígon industrial. Després de la seva tasca com a primer edil del consistori maonès, es dedicà de ple a la professió veterinària. Cessà aquesta activitat fa 19 anys, en 1986. Al cel sia.

Confirmación de un caso de EEB en una cabra de Francia

Desde el descubrimiento de la EEB en ganado vacuno, en todos los países de la Unión Europea se puso en marcha un amplio régimen de control y seguimiento de la tembladera, en ovinos y caprinos, el cual actualmente se sigue aplicando.

Si en el caso de la EEB, las medidas iban dirigidas fundamentalmente a evitar su transmisión al hombre, en el caso de la tembladera las medidas obedecían a prevenir una posible aparición en estas especies dentro de una estrategia global para erradicar todas las EET conocidas y, además, conforme los científicos iban desarrollando nuevos tipos de análisis, conseguir descartar o confirmar científicamente la presencia de la variante EEB en la oveja y la cabra.

De esta forma, desde 1993 la tembladera es enfermedad de declaración obligatoria en la UE, y desde 1998 la UE ha exigido un control y vigilancia uniforme para detectar la presencia de esta enfermedad. Por este motivo, en enero de 2002 se introduce la vigilancia activa de la enfermedad, es decir, realización de análisis en una amplia muestra representativa de animales considerados de riesgo (muertos en la explotación) y de animales destinados a consumo humano.

Posteriormente, se ha ido incrementando el número de animales analizados. Según los informes de la UE, cada año se analizan aproximadamente 350.000 ovejas y 50.000 cabras, lo que significa que desde el 2002 se han analizado en toda Europa más de 1 millón de animales.

Con este gran número de análisis, junto con el desarrollo paulatino de técnicas laboratoriales para conseguir una diferenciación fiable de la tembladera y de la EEB, ya se confirmó en el año 2000 el primer caso de tembladera en ganado ovino en España y ahora, recientemente un caso de EEB en una cabra en Francia.

En el periodo 2000-2004, se han analizado en España un total de 160.380 animales y en total, han aparecido 236 animales positivos a tembladera en un total de 69 rebaños.

www.mapa.es
sganimal@mapya.es
C/ ALFONSO XII, 62
28071 MADRID
TEL: 913478295 · FAX: 913478299

El postgrau de seguretat alimentària, a prop d'arribar al seu l'equador

El postgrau de seguretat alimentària que organitza el COVIB juntament amb la Fundació Escola de Prevenció i Seguretat Integral (FEPSI) marxa a bon ritme. Els 25 alumnes que hi prenen part ja han pogut fer les primeres valoracions sobre el curs i en termes generals aquestes són molt positives.

En aquestes alçades del calendari, el curs entrarà en el seu equador, tota vegada que ja s'han vist els dos primers mòduls dels cinc de què compta el postgrau. El primer d'ells, "Marc jurídic de la Seguretat Alimentària" va ser coordinat per Juan Ramon Hidalgo Moyà, i en ell participaren professors com José Maria Fernàndez Feijoo, Margalida Buades o Jesús Martínez. El segon mòdul, sota la coordinació de José Juan Rodríguez Jerez, ha comptat amb la presència de Manuela Hernàndez Herrero, Artur Xavier Roig Sagués o Emilio Ignacio López Sabater.

El curs s'inicià el passat febrer i clourà el mes de juliol amb la realització de pràctiques a diferents empreses relacionades amb el sector. Cal destacar que es tracta del primer postgrau d'aquestes característiques que s'organitza a la nostra comunitat.

S E G U R O A U T O M Ó V I L

Ahora decide usted...

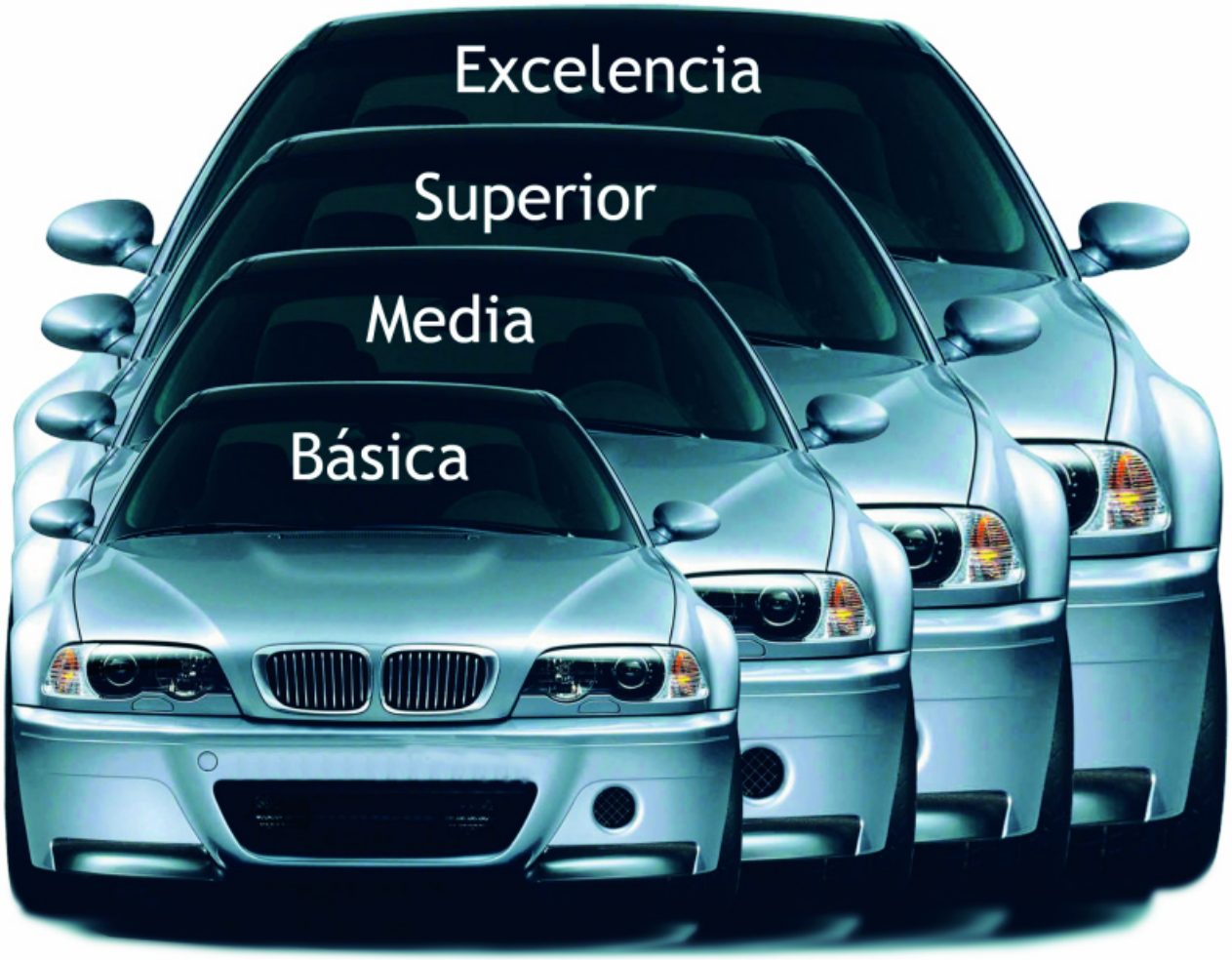

Nadie conoce mejor que usted sus necesidades, por eso, en AMA, le ofrecemos 4 modalidades de seguros para su automóvil.

Premiamos su fidelidad

Ponemos a su disposición un servicio de **Asistencia Jurídica Telefónica Especializada**, de manera totalmente gratuita para consultas en los ámbitos **personal** y **profesional**

TELÉFONO DE ASISTENCIA JURÍDICA
91 572 44 22

Un seguro de confianza

A.M.A.
AGRUPACIÓN MUTUAL ASEGURADORA

La Mutua de los Profesionales Sanitaios

Infórmate sobre todos nuestros Seguros y Servicios llamando, al teléfono:

- Teléfono Central Madrid 91 343 47 00

A través de internet, en la Delegación A.M.A. en cada provincia

www.amaseguros.com

ama@amaseguros.com

Assessoria Jurídica

Si el propietario de una animal desea sacrificarlo y el veterinario no está de acuerdo por motivos éticos, ¿está obligado a sacrificarlo?

La respuesta es no. No existe obligación alguna del veterinario de sacrificar un animal por decisión de su propietario porque no viene contemplada esta obligación en ninguna norma jurídica.

Lo que sí está prevenido legalmente, en concreto en el artículo 3.2.m) de la Ley 1/1992, de 8 de abril, de Protección de los Animales que viven en el entorno humano, de la CAIB (y en el mismo artículo de su Reglamento de Desarrollo), es que, en el supuesto de tener que llevar a cabo el sacrificio de un animal, dicho sacrificio deberá ser eutanásico.

GLOSSARI MANESCAL Diccionari terminològic veterinari de les Illes Balears

Pedracita:
Paraula menorquina que empren els veterinaris en lloc d'aguadura. És la infecció de la planta del casc dels equins que s'observa en els animals mantinguts en condicions humides. La planta es torna negra i pudent.

Llit (llevar el...):
Expressió emprada a Menorca. És l'acte de retirar la placenta, la membrana que cobreix el fetus, en els grans animals després del part.

Mariscal:
Paraula emprada a Menorca, especialment a Maó, en el lloc de manescal. Segons el DCVB, manescal: (ant. escrit més sovint menescal). m. Facultatiu que té per professió curar les malalties de les bèsties; cast. albéitar, veterinario.

cas clínic

Presentado por Clínica Canis. Pedro Pujol, Lluís Riera, Mar Fortuny, David Román y Miguel Omaña.

Se presenta en nuestra clínica "Tarzán", un gato macho de 14 años, de raza "Bosque de Noruega" para una limpieza de boca. En la exploración nos encontramos con un animal con una delgadez muy importante aunque difícil de apreciar debido a su gran cantidad de pelo, éste en bastante mal estado. Además presentaba una gran pérdida de masa muscular. Al preguntar al propietario nos comenta que es un gato "muy activo" que come con un "apetito voraz". El que hubiera adelgazado hacía algún tiempo lo habían achacado a la edad.

Realizamos una bioquímica general y un hemograma completo, siendo todo normal excepto las transaminasas ligeramente altas (ALT: 203). A la auscultación detectamos un ritmo de galope por lo que le practicamos un E.C.G. que nos salió normal exceptuando la presencia de una leve taquicardia sinusal. La presión arterial era de 160mmHg. y las Rx. torácicas eran normales mostrando una muy discreta cardiomegalia sólo visible en la proyección DV.

1. ¿Realizaría la limpieza de boca?

2. ¿Cuál sería su diagnóstico diferencial?

(resolució a la pàgina 18)

3. ¿Qué pruebas sugeriría realizar?

4. ¿Cuál sería su tratamiento?

AGENDA

PREMIOS

• **I Premio BAYER Bioseguridad 2005**.
Dotado con 6.000 €. Bases en el COVIB. Plazo máximo de presentación de trabajos el 31 de octubre de 2005.

• **XXI Premio Nacional Cayetano López y López por el Colegio Oficial de Veterinarios de Burgos**.
Dotación: 4.500 €. Tema: Historia de la Veterinaria Burgalesa. Plazo máximo de presentación de trabajo el 1 de septiembre.

• **Premios PSN 75 aniversario**.
Tema: Defensa del profesional universitario y de sus instituciones representativas. Plazo de recepción de trabajos: hasta el 31 de agosto. Dotación: 12.000 €

• **Instituto de Estudios del Huevo** convoca el Premio a la Investigación 2005. Dotación 10.000 €.

• Presentación de Trabajos: hasta el 15 de Julio de 2005.

CURSOS/SEMINARIOS/ CHARLAS...

• El Programa docente 2005 de la Escuela Andaluza de Salud Pública puede ser consultado a través de www.easp.es/formacion

Abril

• IX Curso sobre Medicina y Cirugía Deportiva Equina en Córdoba, del 21 al 24 de abril.

• Diálogos sobre el Cerdo Ibérico, organizado por Syva en Badajoz el 22 de abril.

• Jornadas Profesionales de Avicultura, organizado por la Real Escuela de Avicultura, en Valladolid:

- Avicultura de carne, 25 y 26 de abril
- Higiene y Patología de Carne y Puesta, 27 de abril
- Avicultura de Puesta, 28 y 29 de abril.

• Curso teórico-práctico de electrocardiografía canina, organizado por la Real Academia de las Ciencias Veterinarias, en Madrid los días 28 y 29 de abril.

Mayo

• I Congreso Nacional de Vías Pecuarias, organizado por el Ministerio de Medio Ambiente, en Madrid, del 4 al 7 de mayo.

• XV Curso Avanzado para Postgraduados sobre Receptores para Neurotransmisores, organizado por la sociedad Española de Farmacología, en Barcelona del 9 al 14 de mayo.

• Jornada sobre el control de Plagas en los Municipios y su impacto en la Salud Pública, organizado por el Ajto.Valladolid y el COVV, en Valladolid el 10 de mayo.

• V Congreso Mundial Taurino, del 11 al 13 de Mayo en Valladolid. Más información www.interservice.es

• X Congreso Internacional A.N.E.M.B.E. de Medicina Bovina, en San Sebastián los días 13 y 14 de mayo.

• V Jornada Gevo 2005: Ortopedia Traumatológica-Gastronomía, organizado por AVEPA y GEVO, en Lanzarote del 13 al 15 de mayo.

COL·LEGI

Altes:

693 - Carmen García Noya
Des del dia 1 de desembre de 2004

694 - Inés Parcerisa Armisen
Des del dia 1 de desembre de 2004

695 - Natalia Ribas López
Des del dia 1 de gener de 2005

696 - Marta Matillo Ayats
Des del dia 1 de febrer de 2005

697 - Gorka Salomón Iglesias
Des del dia 1 de març de 2005

698 - Antonio Luis Ratero
Des del dia 1 de març de 2005

699 - Agustín Mercadal López
Des del dia 1 de març de 2005

700 - Manuel Ángel Ruiz Puig
Des del dia 1 de març de 2005

701 - Antonio Morcillo Quevedo
Des del dia 1 d'abril de 2005

702 - Geraldine Alonso Reyes
Des del dia 1 d'abril de 2005

Baixes:

137 - Francisco Ferrer Sastre
Des del dia 31 de desembre de 2004
Jubilació

535 - Ramón Fernández Lafuente
Des del dia 31 de gener de 2005
Trasllat

592 - Mª Soledad Cuenca Hernández
Des del dia 31 de gener de 2005
Trasllat

647 - Gertrude Edtstadtler - Pietsch
Des del dia 28 de febrer de 2005
Trasllat

407 - Marieke Mª Koopman Des del dia 31 de març de 2005 Trasllat

650 - Laura Gomila Marquès
Des del dia 31 de març de 2005
Trasllat

L'obra d'Amador Coll Verger, al Col·legi

Amador Coll Verger neix a Palma en 1958 i resideix a Puigpunyent. Ha exposat al Centro Conde Duque (Madrid, 1980) col·lectiva, el Centro Cultural Campamento (Madrid, 1980) i Caja Madrid (Alcorcón, Madrid, 1981).

El 1981 deixa la pintura momentàniament fins 1991. Des de llavors ha exposat a la Casa de Cultura d'Alaró (1991), el Centre Cultural Ajuntament de Santana (1992), el Restaurant Opera (Palma, 1992), la Caixa Postal (Madrid, 1992) col·lectiva, el Palacio de Telégrafos y Correos (Madrid, 1993) col·lectiva; la Casa de cultura Puigpunyent (1994) dins l'exposició col·lectiva "Pintors de Tramuntana"; el Festival of fine art (Bélgica, 1994); la Casa de cultura de Puigpunyent (1996) amb Dibuixos damunt paper; el Regent art (1997) obra damunt paper; la Gallery S65 (Aalst-Bèlgica,1998) col·lectiva; la Green Gallery (Zurich, 1999 i 2003) Col·lectives; el Palacio de Capitain Verona (Itàlia, 1999), col·lectiva; la Cartoixa de Valldemossa, amb el pintor Juan Parra (2001) obra damunt paper;, la Rosa Art Gallery (Mallorca, 2002); la Galeria Fran Reus (Palma, 2003); col·lectiva i (2004), individual amb "espais"; la Bienal Frankfurter Buchmesse (Frankfurt, 2004); la Bienal Art Miami Galeria Batik-Miami (EE.UU, 2005) i el Col·legi oficial de Veterinaris de les Illes Balears 2005.

A més, té programat exposar a la Feria Internacional de Gante (França) "Lineart"; la Bergamo internationale d'Arte (Itàlia) i la Galeria Matissos (Mallorca), totes en el 2005 i a la Galeria Museo artLatin Miami (EE.UU), en 2006.

El col·lectiu de jubilats recorda els que ja no hi són amb una missa a Sant Sebastià

El passat dia 4 de febrer va tenir lloc a l'església parroquial de Sant Sebastià una missa en sufragi de tots els nostres companys difunts. A l'acte hi assistí un bon grup de veterinaris jubilats acompanyats de les seves respectives esposes (en total 29), així com viudes del nostre col·lectiu, les quals es varen sentir molt emocionades davant la nodrida presència de companys. Durant l'homilia, el capellà tingué paraules de record pels desapareguts.

Acabat l'ofici religiós, la gent es dirigí a les dependències del C.D.M. Es Fortí, on va tenir lloc una agradable trobada al llarg de la qual es tingueren sentides paraules en record d'aquells que al llarg de la seva vida mantingueren tan estretes relacions amb el Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears. Per completar la jornada es celebrà un dinar de germanor a l'esmentat centre.

En pròximes dades s'està treballant en l'organització de diverses activitats, com són la visita a una antiga possessió mallorquina per conèixer de primera mà com es portava a terme la vida dels nostres avantpassats. Un altre projecte serà la visita a un centre d'animals exòtics o a una piscifactoria de les que hi ha a la nostra illa. A més també es portarà a terme una visita a alguna de les bodegues de vi, que pel seu nom i bona tasca han cridat la nostra atenció.

Debido al cuadro clínico consideramos la posibilidad del hipertiroidismo, por lo que procedimos a la palpación de la zona ventral del cuello, detectando aquí una masa. Por ello se mandó sangre para la realización de una T4 total en suero.

La siguiente cita fue para la realización de un estudio ecocardiográfico, ya con el diagnóstico de hipertiroidismo confirmado (T4: 239ng/ml ; normal de 7 a 38) Presentaba una leve hipertrofia cardiaca excéntrica del ventrículo izdo. aunque sin la presencia todavía de insuficiencia mitral ni aórtica.

Llegados a este punto nuestro siguiente paso debería ser la estabilización del paciente con hormonas antitiroideas y/o betabloqueantes (propanolol, atenolol) aunque debido a la discreta sintomatología general y principalmente cardiaca achacada al exceso de hormonas tiroideas optamos por citarlo para la cirugía.

TÉCNICA QUIRÚRGICA:

Se procedió a una premedicación con acepromacina y buprenorfina, inducción con propofol y mantenimiento con isofluorano. En la técnica de tiroidectomía intracapsular corremos el riesgo de dejar algo de tejido tiroideo y recidivar la enfermedad. Por ello realizamos la técnica extracapsular quitando la totalidad de la glándula intentado respetar la paratiroides. Si a la palpación sólo detectamos un lóbulo aumentado, en la cirugía los dos estaban afectados. Siempre hay que localizar ambos lóbulos ya que hay que pensar que en el 70% de los casos el problema es bilateral y algunas veces pueden descender hasta una posición en cavidad torácica y no ser palpables.

En los días siguientes a la operación "Tarzan" fue hospitalizado y tomada una especial atención al funcionamiento renal, ECG para controlar arritmias, y al calcio sanguíneo para prevenir un posible hipoparatiroidismo yatrogénico. La hipocalcemia provoca además intervalos Q-T muy prolongados en el ECG. La biopsia posterior nos confirmó la presencia de hiperplasia y adenomas tiroideos.

Tras casi un año de la intervención el animal está totalmente recuperado de peso y masa muscular, y los sucesivos controles de T4 han sido normales. El ritmo de galope e hipertrofia cardiaca han desaparecido, y nuestro paciente no está tomando tratamiento alguno.

DISCUSIÓN:

Resulta paradójico que siendo la endocrinopatía felina más diagnosticada en los Estados Unidos (llegando a ser hasta el 1-2% de los gatos examinados en algunos centros), en España siempre hayamos considerado que se trata de una enfermedad bastante rara y los casos que aquí se diagnostican sean tan pocos. Nosotros hemos diagnosticado 6 casos en los últimos 12 meses, todos ellos en un avanzado estado en cuanto a sintomatología tiroidea se refiere. Dos de ellos murieron al poco de detectarse la enfermedad, uno con un cuadro de vómitos y diarreas y otro con la presencia de anorexia de muchos días de duración y una lipidosis hepática secundaria. El cuarto caso permanece estable tras 5 meses de tratamiento con metimazol 5mg/12h. ("tiroidril") y atenolol. El quinto y sexto gatos afectados están iniciando en estos momentos el mismo tratamiento.

Ante el hecho de encontrarnos aquí con tan pocos casos de hipertiroidismo felino, algunas consideraciones deberían ser planteadas:

¿Se trata de una enfermedad muy subdiagnosticada?
¿Es la longevidad de los gatos americanos muy superior a la de aquí?
¿Existe algún factor alimenticio, ambiental y/o genético que sea distinto e incida en su aparición?

Algunas hipótesis etiológicas que se están estudiando en la actualidad son de tipo alimenticio (consumo de comida en lata, isoflavonas, deficiencia en yodo), ambiental (arena de gato, toxinas, polución) y genético (mutaciones en los receptores de TSH).

Estas nuevas hipótesis sin embargo no acabarían de explicar el porque de la diferencia de casos entre EEUU y España y otros países europeos, por lo que nuestra sugerencia sería introducir en nuestros protocolos la palpación sistemática de la zona tiroidea a los gatos de cierta edad, y la realización de una T4 total ante la existencia de alguno de los síntomas que puede dar el hipertiroidismo.

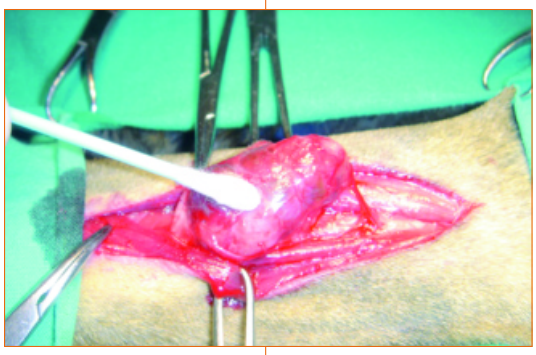

Prueba		Resultados
ALB	=	2.31 g/dl
Ca	=	9.54 mg/dl
TP	=	6.53 g/dl
GLOB	=	4.22 g/dl

ibex 35® "SA NOSTRA" Garantit

INVERTIU EN L'IBEX 35® SENSE RISC

A **"SA NOSTRA"** hem eliminat el factor risc de les inversions perquè ara us garantim que, sigui quin sigui l'import o el termini de la vostra inversió, en sortireu guanyant. El nou **IBEX 35® Garantit "SA NOSTRA"** és una assegurança d'estalvi la rendibilitat de la qual va lligada a l'evolució de l'índex **IBEX 35®** i que **sempre us assegura l'obtenció d'un rendiment.**

Amb el coneixement de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació. Govern de les Illes Balears. 03/03/05

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

PROTECCIÓN COMPLETA

PARA LA MASCOTA Y SU ENTORNO

FRONTLINE® Combo

Fipronil ++ (S)-methopreno

FRONTLINE® COMBO SPOT ON. **Composición cualitativa y cuantitativa:** Cada 100 ml de Frontline® Combo Spot On perro contiene: Fipronil 10 g; (S)-metopreno 9 g; Butilhidroxianisol (E320) 0,02 g; Butilhidroxitolueno (E321) 0,01 g; Etanol 7,9 g; Excipiente csp. Cada 100 ml de Frontline® Combo Spot On gato contiene: Fipronil 10 g; (S)-metopreno 12 g; Butilhidroxianisol (E320) 0,02 g; Butilhidroxitolueno (E321) 0,01 g; Etanol 7,9 g; Excipiente csp. **Forma farmacéutica:** Solución para aplicación tópica. **Indicaciones de uso:** Para el tratamiento de perros y gatos. •El producto puede utilizarse contra las infestaciones por pulgas, solas o asociadas con garrapatas y/o piojos picadores. •Eliminación de pulgas (Ctenocephalides spp). En el perro, la eficacia insecticida frente a nuevas infestaciones por pulgas adultas persiste durante 8 semanas y en los gatos persiste durante 4 semanas. Prevención de la multiplicación de pulgas por inhibición del desarrollo de huevos (actividad ovicida) y de larvas y pupas (actividad larvicida) que se generan de huevos puestas por pulgas adultas durante 8 semanas en el perro y 6 semanas en el gato, después de la aplicación •Eliminación de garrapatas (Ixodes ricinus, Dermacenter variabilis, Rhipicephalus Sanguineus). El producto tiene una eficacia acaricida en el perro que persiste hasta 4 semanas frente a garrapatas. En el gato su eficacia acaricida persiste hasta 2 semanas frente a garrapatas (basado en datos experimentales). •Eliminación de piojos picadores (Trichodectes canis y Felicola subrostratus). •El producto puede utilizarse como parte de la estrategia de tratamiento para el control de la Dermatitis Alérgica por Pulgas (DAP). **Contraindicaciones:** *En ausencia de datos disponibles, el producto no debe utilizarse en cachorros de menos de 8 semanas de edad y/o cachorros que pesen menos de 2 kg o gatitos que pesen menos de 1 kg. No utilizar en animales enfermos (enfermedad sistémica, fiebre.....) o convalecientes. No utilizar en conejos, ya que podrían ocurrir reacciones adversas incluso con resultado de muerte. No utilizar en gatos las presentaciones destinadas para el perro, ya que esta podría llevar a sobredosificación. **Efectos indeseables (frecuencia y gravedad):** En casa de lamido, puede observarse un breve periodo de hipersalivación debido principalmente a la naturaleza del excipiente. De forma esporádica se han comunicado las siguientes reacciones adversas después de la utilización del producto: reacciones cutáneas transitorias en el punto de aplicación (decoloración de la piel, alopecia local, prurito, eritema) así como prurito general o alopecia. Excepcionalmente, tras la administración del medicamento, se ha podido observar hipersalivación, síntomas neurológicos reversibles (hiperestesia, depresión, síntomas nerviosos), vómitos o síntomas respiratorios. Administrar la dosis recomendada. **Precauciones especiales de uso:** Es importante asegurarse de que el producto se aplica en una área en la que el animal no pueda chuparse y de que los animales no se chupan unos a otros después del tratamiento. En el perro, deben evitarse los baños /inmersión en agua durante los 2 días siguientes a la aplicación del producto así como baños más frecuentes que una vez por semana, ya que no se han realizado estudios para investigar como afecta esto a la eficacia del producto. En el perro, antes del tratamiento, pueden utilizarse champús emolientes, pero reducen la duración de la protección frente a las pulgas a aproximadamente 5 semanas cuando se utilizan semanalmente después de la aplicación del producto. Un baño semanal con un champú medicado de clorhexidina al 2% no afectó a la eficacia contra las pulgas durante un estudio de 6 semanas de duración. No se debería permitir que los perros nadasen en arroyos o estanques durante los 2 días después de la aplicación (véase las precauciones especiales para la eliminación del producto no utilizado). Puede haber una adhesión de garrapatas solas. Por esta razón, no se puede excluir completamente la transmisión de enfermedades infecciosas si las condiciones son desfavorables. Las pulgas de las animales a menudo infestan la cesta, el lecho y las áreas de descanso de éstas, como alfombras y cierta tipo de mobiliario que debería ser tratado, en caso de infestación masiva, con un insecticida adecuado, al inicio de las medidas de control y limpiado regularmente con aspiradora. Evitar el contacto del producto con los ojos y la boca. Los animales a las operarios con hipersensibilidad conocida a los insecticidas o al alcohol deben evitar el contacto con Frontline® Combo Spot On . Evitar el contacto del producto con las dedos. Si esto ocurre, lávense las manos con agua y jabón. Después de exposición ocular accidental, aclarar el ojo suavemente con agua pura. Lavarse las manos después de su uso. Los animales tratados no deben ser tocados hasta que el punto de aplicación del producto esté seco, y no se debería autorizar a los niños a jugar con los animales tratados hasta que el punto de aplicación estuviera seco. Por la tanto se recomienda que no trate a los animales durante el día, sino que se traten al atardecer, y que estos animales recientemente tratados no duerman con los propietarios, especialmente con los niños. No fumar, comer o beber durante la aplicación. **Posología:** La posología correspondiente a la dosis mínima recomendada es de 6,7 mg/kg de fipronil y 6 mg/kg de (S)-metopreno, por aplicación tópica sobre la piel. Así: •Una pipeta de 0,67 ml Frontline® Combo Spot On perro 2 - 10 Kg por perro de más de 2 kg hasta 10 kg p.v. •Una pipeta de 1,34 ml Frontline® Combo Spot On perro 10 - 20 Kg por perro de más de 10 kg hasta 20 kg p.v. •Una pipeta de 2,68 ml Frontline® Combo Spot On perro 20 - 40 Kg por perro de más de 20 kg hasta 40 kg p.v. Una pipeta de 4,02 ml Frontline® Combo Spot On perro >40 Kg por perro de más de 40 kg de p.v. •Una pipeta de 0,5 ml Frontline® Combo Spot On gato por gato de más de 1 kg de p.v. En ausencia de estudios de seguridad, el intervalo mínimo de tratamiento es de 4 semanas. **Modo de administración:** Mantener la pipeta derecha. Dar un golpecito en la parte estrecha de la pipeta para asegurarse de que todo el contenido permanece dentro del cuerpo principal de la pipeta. Romper la punta de la pipeta de un gesto seco en dirección hacia atrás. Separar el pelaje del dorso del animal en la base del cuello, enfrente de los omoplatos, hasta que la piel sea visible . Colocar la punta de la pipeta sobre la piel y apretar varias veces la pipeta para vaciar totalmente su contenido directamente sobre la piel en una mancha. **Sobredosificación (signos, procedimientos de emergencia, antídotos):** No se han observado reacciones adversas en estudios de seguridad realizados en la especie de destino, en cachorros y gatitos de 8 semanas de edad, perros en crecimiento y perros de 2 kg y gatos de 1kg de peso aproximadamente tratados una vez a cinco veces la dosis recomendada. El riesgo de presentarse reacciones adversas (véase efectos indeseables) no obstante puede aumentar cuando se sobredosifica, por lo tanto los animales deben ser tratados siempre con el tamaño correcto de pipeta correspondiente a su peso corporal. Después del tratamiento puede aparecer prurito. La aplicación de una sobredosis del producto puede causar aspecto pegajoso del pelo en el punto de aplicación. No obstante, si ocurriera esto, desaparecerá dentro de las 24 horas después del tratamiento. **Precauciones especiales de almacenamiento:** No almacenar por encima de 30ºC. Almacenar en su envase original. **Presentaciones comerciales y números administrativos de identificación:** Frontline® Combo Spot On perro 2 -10 kg Nº de registro 1534 ESP. Caja con 1 tarjeta blíster con 3 pipetas de 0,67 ml con la punta estriada. •Frontline® Combo Spot On perro 10 -20 kg: Nº de registro 1535 ESP.Caja con 1 tarjeta blíster con 3 pipetas de 1,34 ml con la punta estriada •Frontline® Combo Spot On perro 20 - 40 kg: Nº de registro 1536 ESP. Caja con 1 tarjeta blíster con 3 pipetas de 2,68 ml con la punta estriada. •Frontline® Combo Spot On perro > 40 kg: Nº de registro 1537 ESP. Caja con 1 tarjeta blíster con 3 pipetas de 4,02 ml con la punta estriada. •Frontline® Combo Spot On gato: Nº de registro 1538 ESP. Caja con 1 tarjeta blíster con 3 pipetas de 0,50 ml con la punta estriada. **Nombre y dirección del titular de autorización de comercialización:** MERIAL LABORATORIOS S.A. C/Tarragona nº161 ,Locales D/E - 08014 Barcelona. FABRICADO POR MERIAL, 29 Avenue Tony Garnier - 69007 Lyon, Francia. PRESCRIPCIÓN VETERINARIA.

MERIAL

www.merial.com